

Projekt

z dnia 9 kwietnia 2021 r.
Zatwierdzony w dniu w/z STAROSTY
Wice Starosta

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU KARKONOSKIEGO**

z dnia 2021 r.

**w sprawie informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o
stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu za 2020 rok**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195) Zarząd Powiatu Karkonoskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się informację Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu za 2020 rok.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Maciej Piwacz

DYREKTOR

Edyta Kłuczyńska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym, powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Zgodnie z art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej rada powiatu przynajmniej raz na rok rozpatruje informacje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W JELENIEJ GÓRZE**

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
MIASTA JELENIEJ GÓRY I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO
ZA 2020 ROK**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Jeleniej Górze**

Ewa Czyżewska

Jelenia Góra, marzec 2021 rok

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

I. Spis treści

WSTĘP	3
I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA	7
II. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	18
III. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA	23
IV. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHOROÓB ZAWODOWYCH	34
V. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA	38
VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	44
VII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA	47
VIII. Nadzór nad obiektami higieny radiacyjnej	53
IX. POSUMOWANIE	53

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna powołana została w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych oraz zapobiegania powstawania chorób, w tym zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze sprawuje nadzór nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, a także higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne, na obszarze miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego.

Realizacja ustawowych zadań, na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, odbywa się poprzez sprawowanie bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz działalności w zakresie promocji zdrowia, a także prowadzenie systematycznego monitoringu czynników środowiskowych.

Populacja na nadzorowanym terenie w 2020 roku wynosiła ogółem **142 166**, z czego **78 788** to mieszkańcy miasta Jeleniej Góry, a **63 388** to ludność powiatu jeleniogórskiego (stan na 30.06.2020 r.).

Od 1 stycznia 2021 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2020 r. w sprawie zmiany nazwy powiatu jeleniogórskiego na powiat karkonoski (Dz. U. z 2020 r. poz. 1331), powiat jeleniogórski zmienił nazwę na powiat karkonoski, jednak na potrzeby niniejszego opracowania używana będzie nazwa powiat jeleniogórski, ponieważ dotyczy ono roku poprzedniego.

Ogłoszona w marcu 2020 roku pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 spowodowała konieczność przeorganizowania pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w całej Polsce.

Jak wiadomo również Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Jeleniej Górze (zwana dalej Powiatową Stacją) w tym czasie była i jest na pierwszej linii walki o zdrowie i bezpieczeństwo obywateli. Z powodu wybuchu epidemii Covid-19 na pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej zostały nałożone nowe zadania. Pracownicy pracują w systemach zmianowych, również w soboty i niedziele. Codziennie odbierają niezliczoną liczbę telefonów od zaniepokojonych mieszkańców, osób z objawami Covid-19, od instytucji,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

których przedstawiciele mają wiele pytań i uwag.

Powiatowa Stacja zaangażowała wszystkie siły i środki dla zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego w tym zakresie. Od momentu wybuchu epidemii przeorganizowała sposób działania, aby sprostać nowym wyzwaniom. Zaistniała konieczność zweryfikowania planów pracy w okresie od marca do grudnia 2020 roku, albowiem duża część nadzorowanych obiektów była nieczynna, a ponadto większość pracowników zaangażowana jest w walkę ze skutkami epidemii.

W dalszej części opracowania przedstawiono szczegółowe dane dotyczące postępowań epidemiologicznych w zakresie COVID-19.

Pomimo trudnej sytuacji związanej z pandemią w ramach prowadzonej działalności kontrolnej oraz zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono ogółem **13450** kontroli w **4347** obiektach pozostających pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w 2020 roku, z czego w zakresie:

Wyszczególnienie	Liczba kontroli/wizytacji	Liczba obiektów stan na 31.12.2020 roku
Higieny komunalnej	594	1 403
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	834	1 982
Higieny pracy, w tym: kontrola środków zastępczych	258	287
	-	-
Higieny dzieci i młodzieży	240	155
Epidemiologii	11 410	520
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	97	-
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	17	-
Razem	13 450	4 347

Działania kontrolne przeprowadzane w 2020 roku dotyczyły również kontroli obowiązujących ograniczeń i nakazów. Wiele z nich prowadzono wspólnie z Policją i Strażą Miejską.

W prowadzonych postępowaniach administracyjnych wydano **8 093** decyzje merytoryczne, **572** decyzje płatnicze, **115** postanowień, 1 tytuł wykonawczy oraz nałożono **48** mandatów, na ogólną kwotę **15 100 zł.**, z czego w zakresie:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Wyszczególnienie	Liczba decyzji			Postanowienia	Tytuły wykonawcze	Wnioski o ukaranie	Nałożone mandaty	
	merytorycznych	płatnych	wydatych w II instancji				ilość	kwota w zł
Higieny komunalnej	220	98	-	64	-	-	7	2 100
Higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku	475	280	-	-	-	-	41	13 000
Higieny pracy	97	60	-	2	1	-	-	-
Higieny dzieci i młodzieży	15	11	-	-	-	-	-	-
Epidemiologii	7 286	4	-	-	-	-	-	-
Zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	-	119	-	49	-	-	-	-
Razem	8 093	572	-	115	1	-	48	15 100

Obiektywna ocena stanu sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego, uwzględniająca zagrożenia zarówno istniejące, jak również te mogące się pojawić, jest możliwa dzięki sprawnie działającemu laboratorium, które wykonuje badania w szerokim spektrum, dysponując wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, którego kompetencje potwierdzone zostały certyfikatem Polskiego Centrum Akredytacyjnego.

W Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze w 2020 roku przeprowadzono ogółem **3 473** badania, wykonano **2 927** oznaczeń chemicznych, **2 843** oznaczenia fizyczne (w tym oznaczenia w zakresie higieny dzieci i młodzieży) oraz **4 969** oznaczeń mikrobiologicznych.

W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody, środków spożywczych, zdrowia ludności i środowiska pracy w Jeleniej Górze oraz w powiecie jeleniogórskim, przyjęto do badania w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze **2 045** próbek, w tym:

- **264** próbki wody,
- **169** próbek środków spożywczych,
- **399** próbek w kierunku schorzeń jelitowych oraz
- dokonano **1 213** pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych na stanowiskach pracy,

z których przeprowadzono **2 128** badań, wykonano **1 721** oznaczeń chemicznych, **1 767** oznaczeń fizycznych, **2 688** oznaczeń mikrobiologicznych oraz dokonano **54** oceny

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

znakowania środków spożywczych.

Natomiast **142** próbki przekazano do badania w innych laboratoriach na terenie kraju, w tym:

- **59** próbek wody,
- **83** próbki środków spożywczych,

z których w laboratoriach zewnętrznych przeprowadzono **422** badania w ramach, których wykonano **376** oznaczeń chemicznych, **120** oznaczeń fizycznych, **61** oznaczeń mikrobiologicznych, a także dokonano **73** oceny znakowania środków spożywczych.

Ponadto należy wskazać, że w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze, w ramach zintegrowanego w województwie systemu badań, wykonywane są badania na rzecz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

I tak w roku 2020 dla pozostałych Powiatowych Stacji przeprowadzono **923** badania oraz wykonano **830** oznaczeń chemicznych, **956** oznaczeń fizycznych, a także **2 220** oznaczeń mikrobiologicznych.

Przedstawiona w dalszej części opracowania ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego opracowana została na podstawie okresowych analiz i monitoringu oraz sprawozdań statystycznych za 2020 rok.

W oparciu o posiadane informacje stwierdzam, że na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego zapewnione jest bezpieczeństwo sanitarne.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

**I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY ORAZ BIEŻĄCY NADZÓR
SANITARNY NAD PLACÓWKAMI SŁUŻBY ZDROWIA**

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie epidemiologii należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad placówkami służby zdrowia, w skład których wchodzi podmioty lecznicze stacjonarne, całodobowe i ambulatoryjne, praktyki
- zawodowe lekarskie, pielęgniarские i z zakresu fizjoterapii
- nadzór epidemiologiczny nad wczesnym wykrywaniem i zwalczaniem chorób zakaźnych
- nadzór epidemiologiczny nad ozdrowieńcami, nosicielami oraz osobami z otoczenia osób chorych; współpraca z innymi PSSE w tym zakresie
- nadzór nad opracowaniem i wdrażaniem procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych
- sprawowanie nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych, dokumentacją,
- przechowywaniem oraz gospodarką preparatami szczepionkowymi
- wprowadzanie danych do centralnych baz elektronicznych takich jak: RSWE, ROE, ESND, NOP, POZK, EPIBAZA, SEPIS, EWP2 i EWP3
- współpraca z zespołami ds. zakażeń szpitalnych, służbami, inspekcjami i państwowymi jednostkami organizacyjnymi, w zakresie nadzoru epidemiologicznego i zapobiegania chorobom zakaźnym
- rejestracja, opracowanie i tworzenie baz danych jednostek chorób zakaźnych wykazywanych w sprawozdaniach MZ-54, MZ-55, MZ-56, MZ-57, MZ-58 opracowania ognisk epidemicznych,
- udział w odbiorach nowych obiektów świadczących usługi medyczne
- rozpatrywanie interwencji pacjentów dotyczących zagrożeń zdrowotnych w placówkach medycznych,
- współpraca z punktem mobilnym wykonującym badania w domu pacjenta na zlecenie PSSE.

W związku z ogłoszoną w Polsce pandemią w marcu 2020 r., pracownicy Sekcji Epidemiologii nie realizowali wszystkich zadań statutowych zaplanowanych na 2020 rok, skupiając wszystkie działania na zapobieganiu rozprzestrzeniania się zachorowań i zakażeń na COVID-19 spowodowanych koronawirusem SARS CoV-2.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

W 2020 roku nadzorem epidemiologicznym objęto 3958 osób z dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 oraz 10706 osób z kontaktu z osobami dodatnimi.

Pracownicy wypisali ok. 2100 zleceń na wykonanie badań w kierunku COVID-19, co wiązało się z jednoczesnym wpisaniem tych zleceń do centralnego systemu EWP i wysłaniem ich do WSSE we Wrocławiu oraz punktu mobilnego przy ZOZ w Bolesławcu, skąd wysyłana była karetka wymazowa wykonująca badania w domu pacjenta. Codziennie przeprowadzano setki rozmów telefonicznych, również po godzinach pracy, jak i w dni wolne od pracy. Codziennie monitorowano sytuację osób objętych izolacją lub kwarantanną. Przez cały okres pandemii pracownicy współpracują z Powiatowymi Stacjami Sanitarно-Epidemiologicznymi na terenie całej Polski, przekazując informacje o pacjentach, wynikach badań i kontaktach z osobami zakażonymi, drogą elektroniczną i telefoniczną.

Przy współpracy z POZ zlecane było wykonanie wymazów w kierunku COVID-19 pacjentom kierowanym do Domów Pomocy Społecznej, Zakładów Opiekuńczo-Lecznicznych, Zakładów Rehabilitacji Leczniczej itp. Otrzymane wyniki przekazywano drogą elektroniczną do zakładów, do których pacjent był kierowany.

Czas pandemii był i jest bardzo trudnym okresem dla wszystkich pracowników Sekcji. często wymuszając pracę poza wymiarowym czasem pracy, tj. do późnych godzin popołudniowych oraz w dni wolne od pracy i święta. Osoby pełniące dyżury telefoniczne, świadczyły pracę również w godzinach nocnych. W trakcie trwania pandemii wprowadzono nowe systemy bazy elektronicznej pacjentów zakażonych takich jak EWP2 i EWP3 oraz SEPIS, które na bieżąco uzupełniano.

W trakcie trwania pandemii codziennie przekazywane były i nadal są przekazywane meldunki do Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Codziennie do września, przekazywano listę osób z pozytywnym wynikiem, pod nadzór do Poradni Chorób Zakaźnych w Bolesławcu. Prowadzono nadzór nad badaniami kontrolnymi osób z kontaktu z osobą z wynikiem pozytywnym oraz osób pozytywnych w kierunku SARS-CoV-2. Wszystkie osoby z kontaktu z osobą pozytywną, podlegały również rejestracji w wewnętrznym systemie SOR w Powiatowej Stacji, a do września wypisywane były dla nich wersje papierowe decyzji nakazujące poddanie się kwarantannie domowej.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Pomimo trudności związanych z pandemią wywołaną przez koronawirusa SARS CoV-2, pracownicy sekcji epidemiologii w 2020 roku zarejestrowali:

- 4833 jednostki chorobowe wykazane w sprawozdaniu MZ-56 łącznie z Sars CoV-2,
- opracowano 33 przypadki zachorowań, nie wykazanych w sprawozdaniu MZ-56, w związku z brakiem podstaw do rejestracji wg definicji chorób zakaźnych,
- opracowano 12 zachorowań na gruźlicę – osoby z kontaktu przekazano pod nadzór lekarski,
- opracowano 70 pokąsań przez zwierzęta nie podlegających szczepieniom przeciwko wściekliznie,
- wykazano 10280 przypadków podejrzeń zachorowań na grypę i grypopodobne, ujętych w sprawozdaniu MZ-55,
- zarejestrowano 634 biologicznych czynników chorobotwórczych.

Sprawozdania MZ-56 po sporządzeniu, każdego 1-go i 16-go dnia miesiąca, przesyłane są do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu, sprawozdania MZ-55 raz w tygodniu.

Zgodnie z art. 26 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity z 2019 r. Dz. U. poz. 1239 z późn. zm.) lekarze są zobowiązani do terminowego zgłaszania zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na podstawie otrzymanych zgłoszeń prowadzi rejestr zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne określone w ustawie i na tej podstawie dokonuje bieżącej oceny sytuacji epidemiologicznej nadzorowanego terenu. Jest to jeden z podstawowych elementów funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i kontroli zakażeń oraz chorób zakaźnych określonych w ustawie. Niestety w czasie pandemii zgłoszenia docierały z bardzo dużym opóźnieniem do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Analiza zachorowań na choroby zakaźne

Wskaźnik zapadalności liczony jest na 100 tys., dzieci do lat 2 na 10 tys., wg liczby ludności stanu na 30.06.2020 r.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

MIASTO JELENIA GÓRA

Jednostka chorobowa		2020 r.		2019 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonellozy	Zatrucia pokarmowe	3	3,81	3	3,79
	posocznica			0	0
	Inne zakażenia pozajelitowe	1	1,27	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez <i>Cambylobacter</i>	0	0	0	0
	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	21	26,66	41	51,77
	inne określone	1	1,27	0	0
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	Nie określone	0	0	0	0
Lamblioza (gardioza)		1	1,27	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	17	21,58	33	41,67
	Wywołane przez norowirusy	0	0	1	1,26
	inne określone	7	8,89	23	29,04
	nie określone	0	0	365	460,86
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		19	2,41	94	11,87
Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	ogółem	205	260,22	40	50,51
	w tym dzieci do lat 2	3	3,81	8	10,10
Krzusiec		0	0	1	1,26
Płonica		11	13,96	43	54,29
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	0	0	0	0
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	0	0
	posocznica	0	0	0	0
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> inwazyjna	ogółem	0	0	2	2,53
	róża	0	0	2	2,53
	inna określona i nie określona	0	0	0	0
Legionelloza	Choroba legionistów	0	0	2	2,53

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Jednostka chorobowa		2020 r.		2019 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Kiła	wczesna	0	0	2	2,53
	Inne postacie kiły i kiła nie określona	1	1,27	0	0
Rzeżączka		0	0	1	1,26
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0	0	0
Borelioza z Lyme	ogółem	3	3,81	12	15,15
	neuroborelioza	0	0	2	2,53
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		6	7,62	16	20,20
Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	1	1,26
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	1	1,27	2	2,53
Ospa wietrzna		169	214,53	149	188,13
Odra		0	0	1	1,26
Różyczka		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	0	0	0	0
	Typu B - ostre	0	0	0	0
	typu B –przewlekłe i BNO	2	2,54	3	3,78
	typu C- przewlekłe i BNO	3	3,81	11	13,89
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV		4	5,08	3	3,79
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	5,08	5	6,31
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	1	1,27	6	7,58
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,27	0	0
	posocznica	0	0	3	3,79
	inna określona i nie określona	0	0	3	3,79
Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae Inwazyjna	ogółem	0	0	1	1,26
	inna określona i nie określona	0	0	1	1,26

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Jednostka chorobowa		2020 r.		2019 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
	Inne, nie określone	0	0	0	0
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	0	0
Grypa	ogółem	0	0	0	0
	U dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0
Grypa i grypopodobne wykazane w MZ-55		8427	10697,15	15288	19303,03
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		2262	2871,36	0	0

POWIAT JELENIOGÓRSKI

Jednostka chorobowa		2020 r.		2019 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Salmonelozy	Zatrucia pokarmowe	11	17,35	5	7,86
	posocznica	0	0	0	0
	Inne zakażenia pozajelitowe	0	0	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	Wywołane przez Cambylobacter	0	0	0	0
	wywołane przez Clostridium difficile	18	28,40	17	26,71
	nie określone	0	0	0	0
	Inne określone	0	0	1	1,57
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	Nie określone	0	0	1	1,57
Lamblioza (gardioza)		0	0	0	0
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	12	18,93	18	28,28
	wywołane przez norowirusy	0	0	0	0
	inne określone	4	6,31	20	31,43
	nie określone	9	14,20	84	131,99
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		12	1,89	37	5,81
Biegunki i zapalenia	ogółem	129	203,51	35	55,00

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Jednostka chorobowa		2020 r.		2019 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.	w tym dzieci do lat 2	19	3,0	1	0,16
Krzusiec		0	0	0	0
Płonica		10	15,78	18	28,28
Choroba meningokokowa inwazyjna	ogółem	0	0	1	1,57
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	0	1	1,57
	posocznica	0	0	0	0
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes inwazyjna	ogółem	2	3,16	1	1,57
	róża	2	3,16	1	1,57
	inna określona i nie określona	0	0	0	0
Legionelloza	Choroba legionistów	0	0	1	1,57
Kiła	wczesna	0	0	0	0
	kiły i kiła nie określona	0	0	1	1,57
Rzeżączka		0	0	1	1,57
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		1	1,58	0	0
Borelioza	ogółem	8	12,62	20	31,43
	neuroborelioza	1	1,58	4	6,29
Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień		12	18,93	8	12,57
Kleszczowe zapalenie mózgu		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	inne określone i nie określone	0	0	0	0
Ospa wietrzna		102	160,91	188	295,42
Odra		1	1,58	1	1,57

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Jednostka chorobowa		2020 r.		2019 r.	
		Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności	Ilość zachorowań	Współczynnik zapadalności
Różyczka		0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	Typu A	0	0	0	0
	Typu B - ostre	0	0	0	0
	typu B –przewlekłe i BNO	0	0	4	6,29
	typu C przewlekłe i BNO	0	0	8	12,57
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	0	0	0
Nowo wykryte zakażenia HIV		2	3,16	2	3,14
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		0	0	2	3,14
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae inwazyjna	ogółem	3	4,73	3	4,71
	zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	1,58	0	0
	posocznica	0	0	3	4,71
	inna określona i nie określona	2	3,16	0	0
Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae Inwazyjna	ogółem	1	1,58	0	0
	inna określona i nie określona	1	1,58	0	0
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0
	Inne, nie określone	0	0	0	0
Zapalenie opon mózgowych inne i nie określone		0	0	1	1,57
Grypa	ogółem	1	1,58	3	4,71
	U dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	1	1,57
Grypa i grypopodobne wykazane w MZ-55		1853	2923,27	4290	6741,15
Zakażenia SARS-CoV-2(COVID-19)		1696	2675,59	0	0

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych

W związku z brakiem zgłoszeń zachorowań od lekarzy podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, które w okresie od marca do czerwca w ogóle nie wpływały do Powiatowej Stacji, natomiast w drugim półroczu ze znacznym opóźnieniem, trudno odnieść się do analizy sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych oraz analizy porównawczej zachorowań w stosunku do roku 2019. Nie mniej jednak, powyżej zamieszczono tabele obrazujące ilość wykazanych jednostek chorobowych wykazanych w 2020 roku, w stosunku do 2019 roku.

Podstawową różnicą dotyczącą rejestrowanych jednostek chorób zakaźnych w 2020 r., jest dodanie zakażeń SARS-CoV-2(COVID-19), których łącznie wykazano 3958. Na podstawie zgłoszeń, które dotarły do Powiatowej Stacji, a których brak spowodowany był pandemią, zaobserwowano spadek zachorowań w większości przypadków. Wyjątkiem jest znaczny wzrost zachorowań na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, również u dzieci do lat 2 zarówno w mieście jak i powiecie, oraz zatruc pokarmowych o etiologii salmonelozowej w powiecie.

Ogniska epidemiczne zakażeń jelitowych

W 2020 r. nie rejestrowano ognisk epidemicznych.

Ogniska epidemiczne w szpitalach

W 2020 r. do Powiatowej Stacji zgłoszono 35 ognisk zakażeń szpitalnych. Były to ogniska o etiologii:

- 32 ogniska wywołane przez SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19,
- 1 ognisko wywołane przez *Clostridium difficile*,
- 1 ognisko mieszane wywołane przez Adenowirusy i Rotawirusy,
- 1 ognisko wywołane przez *Klebsiellę pneumoniae*.

Stan sanitarno-higieniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, znajdują się podmioty lecznicze oraz praktyki zawodowe.

W ramach podmiotów leczniczych, wydzielone są obiekty stacjonarne i całodobowe, świadczące szpitalne lub inne niż szpitalne świadczenia zdrowotne oraz obiekty ambulatoryjne.

Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe obejmuje praktyki lekarskie,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

praktyki pielęgniarek i położnych oraz praktyki fizjoterapeutów.

W związku z pandemią Sekcja Epidemiologii nie realizowała harmonogramu kontroli na 2020 rok.

Do marca 2020 roku, czyli do momentu ogłoszenia pandemii, przeprowadzono 26 kontroli sanitarnych. Były to głównie kontrole sprawdzające.

W związku z powyższym trudno odnieść się do stanu sanitarno-higienicznego w podmiotach leczniczych i praktykach zawodowych.

Szczepienia ochronne

Punkty szczepień na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację obejmują szczepieniami dzieci i młodzież do 20-go roku życia, wykonują szczepienia ochronne osób narażonych w szczególny sposób na zakażenie oraz szczepienia zalecane – nie finansowane ze środków publicznych. Przeprowadzona analiza na podstawie kontroli bieżących oraz sprawozdań GUS MZ – 54 wykonywanych szczepień ochronnych przez świadczeniodawców, pozwala na stwierdzenie, iż szczepienia prowadzone były systematycznie i zgodnie z obowiązującym programem szczepień ochronnych. W roku 2020 odnotowano nieznaczny spadek ilości wykonanych szczepień w stosunku do roku 2019, co jest podyktowane brakiem możliwości podjęcia szczepień pół roku wcześniej, przed ukończeniem określonego w PSO wieku oraz coraz częstszymi przypadkami przedłużania odstępów pomiędzy szczepieniami przez rodziców, opiekunów dzieci. Znaczny spadek szczepień podyktowany jest również zamknięciem POZ w I fali pandemii i nie przyjmowaniem fizycznie zarówno dzieci jak i osób dorosłych.

Na koniec roku 2020 wykazano ogółem 508 osób (rodziców, opiekunów prawnych), które nie podjęły lub zaprzestały wykonywania szczepień u swoich dzieci lub podopiecznych. W roku 2020 odnotowano również 6 osób, które podjęły szczepienia po wcześniejszych odmowach.

Dla zabezpieczenia prowadzenia ciągłości wykonywania szczepień ochronnych Powiatowa Stacja prowadzi szczegółowy nadzór nad dostarczaniem oraz wydawanymi preparatami szczepionkowymi. Prowadzony jest całodobowy monitoring urządzeń chłodniczych, zabezpieczający zachowanie łańcucha chłodniczego, monitorowane są daty ważności oraz serie szczepionek w Powiatowej Stacji. Kontrolowany jest system przechowywania preparatów szczepionkowych i monitoringu urządzeń chłodniczych w punktach szczepień.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Szczegółową analizę stanu zaszczepienia w % w poszczególnych rocznikach przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj szczepienia, rok urodzenia	2019	2020
Gruźlica + WZW B – noworodki	96,93	99,24
Gruźlica po 1 roku życia	95,54	98,17
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis– 1 rok życia	45,81	50,59
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis- dawka uzupełniająca – 2 r. życia	31,38	34,29
Błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis –w 3 r. życia	82,10	81,45
WZW B – 3 rok życia	93,3	91,15
Haemophilus influenzae typ B dawka uzupełniająca - 2 rok życia	31,53	38,04
Haemophilus influenzae typ B – 3 rok życia	81,48	77,55
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 2 rok życia	71,70	70,61
Odra, świnka , różyczka – I dawka – 3 rok życia	91,13	90,37
Błonica, tężec, krztusiec ac., Poliomyelitis- 6 r. życia	59,66	52,55
Błonica, tężec, krztusiec ac.,poliomyelitis w 7 r. życia	88,57	82,81
Odra, świnka , różyczka – II dawka – 10 rok życia	62,41	59,09
Odra, świnka , różyczka – II dawka – 11 rok życia	86,23	85,89
Różyczka – 10 rok życia - dziewczęta	64,63	57,53
Błonica, tężec, krztusiec - II dawka – 14 rok życia	64,97	46,23
Tężec , błonica - III dawka – 19 rok życia	58,22	37,03

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

II. HIGIENA ŚRODOWISKA I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Do zadań statutowych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie higieny komunalnej należy:

- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej, środkami komunikacji, urządzeniami wodnymi, wodociągami sieciowymi i indywidualnymi ujęciami wody wykorzystywanymi do celów publicznych,
- sprawowanie nadzoru sanitarnego nad stanem czystości i porządku na terenach miast i gmin, zwłaszcza w zakresie usuwania odpadów komunalnych,
- nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia, nadzór nad stanem sanitarno-technicznym wodociągów publicznych i ujęć indywidualnych, nadzór nad dezynfekcją wody podawanej do sieci, sporządzanie harmonogramów poboru prób wody, udział w akcjach profilaktycznych w zakresie ochrony stanu sanitarnego ujęć i urządzeń wodnych,
- tworzenie baz danych dotyczących monitoringu wody na terenie działania podległym koordynatorowi ds. monitoringu wody,
- udział w odbiorach nowych obiektów użyteczności publicznej,
- rozpatrywanie sygnałów mieszkańców w zakresie higieny komunalnej,
- opiniowanie i nadzorowanie zorganizowanych imprez masowych,
- wykonywanie ocen i analiz środowiskowych,
- opiniowanie projektów uchwał rad miejskich i urzędów gmin w zakresie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin,
- wydawanie postanowień dotyczących zezwolenia na przewóz z zagranicy zwłok i szczątków ludzi oraz nadzór sanitarny nad ekshumacjami i miejscami przeznaczonymi do chowania zmarłych.

Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej

W roku 2020 w ewidencji Powiatowej Stacji znajdowały się 1264 obiekty użyteczności publicznej zlokalizowane w 5 miastach i w 5 gminach, z czego skontrolowano 357 obiektów. Były to następujące rodzaje obiektów: zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, cmentarze, zakłady pogrzebowe, domy przedpogrzebowe, krematoria, toalety publiczne i ogólnodostępne, pływalnie, baseny kąpielowe, hotele, domy

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

wczasowe i wypoczynkowe, pensjonaty, schroniska, pokoje gościnne, noclegownie, domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę, kempingi i pola namiotowe, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, parkingi, placówki kulturalne, pralnie, stacje paliw, apteki, obiekty transportu osobowego, przystanki, stacje PKP.

W ewidencji w roku 2020 r. w Jeleniej Górze było 459 obiektów użyteczności, z czego skontrolowano 132 obiekty. Nałożono 4 mandaty na kwotę 1500 zł. W powiecie jeleniogórskim w ewidencji było 805 obiektów użyteczności publicznej, z czego skontrolowano 225 obiektów użyteczności publicznej. Nałożono 3 mandaty na sumę 600 zł.

W związku z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016) skontrolowano 11 czynnych pływalniami. Zarządcy pływalni uzgadniali z PPIS w Jeleniej Górze roczne harmonogramy wewnętrznych kontroli jakości wody w poszczególnych nieckach kąpielowych i zgodnie z nimi prowadzili badania. W ramach nadzoru nad tymi obiektami przeprowadzane były kontrole sanitarne – badano jakość wody z niecek pływalni, egzekwowano wykonanie wewnętrznych kontroli jakości wody.

Ponadto pod nadzorem było 46 basenów kąpielowych, z czego skontrolowano 30 obiektów.

Nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia

Jednym z ważniejszych zagadnień Sekcji Higieny Komunalnej jest nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia. W roku 2020 pod nadzorem Powiatowej Stacji znajdowało się 141 obiektów związanych z zaopatrzeniem ludności w wodę do spożycia. Są to ujęcia zbiorowego zaopatrzenia w wodę, ujęcia indywidualne, studnie publiczne oraz wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

MIASTO JELENIA GÓRA

W Jeleniej Górze zbadano ogółem 251 próbek wody z wodociągu Jelenia Góra, w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowego i badań monitoringowych Powiatowej Stacji. Przebadano 125 próbek w zakresie składu mikrobiologicznego i 126 próbek w zakresie składu fizyczno-chemicznego.

Wodociąg Jelenia Góra oceniono jako dobry, pomimo stwierdzenia w składzie fizykochemicznym niezgodności z normami sanitarnymi w strefie zaopatrzenia „Kamienna Wieża”. W 2 próbkach stwierdzono zaniżony odczyn pH. Na zarządcę wodociągu nałożony jest obowiązek doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

W 1 próbce stwierdzono zwiększoną zawartość chloroformu. Następne zbadane próbki były prawidłowe.

W zakresie składu mikrobiologicznego wszystkie przebadane próbki były prawidłowe.

Ponadto przedsiębiorstwo PWiK „Wodnik” przeprowadziło badania radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia. W jednej próbce wody pochodzącej z ujęcia „Grabarów” stwierdzono przekroczenie wartości parametrycznej aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi tj. 238,97 Bq/l. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, przy takiej wartości należy dalej badać aktywność radonu z częstotliwością 1 raz w roku, co pozwoli na podjęcie właściwych działań w celu obniżenia aktywności radonu w wodzie przeznaczonej do spożycia.

POWIAT JELENIÓGÓRSKI

W powiecie jeleniogórskim znajduje się 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, które oceniono jako dobre.

Na terenie powiatu jeleniogórskiego zbadano ogółem 552 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstw wodociągowych i badań monitoringowych Powiatowej Stacji. W zakresie składu mikrobiologicznego wody zbadano 271 próbek, a w zakresie składu fizykochemicznego zbadano 281 próbek.

W zakresie składu mikrobiologicznego nie stwierdzono niezgodności.

Pod względem fizykochemicznym na 281 zbadanych próbek wody 26 odbiegało od norm sanitarnych, głównie w zakresie zwiększonej zawartości glinu w wodociągach: Szklarska Poręba, Piechowice, Karpacz i Stara Kamienica-Kromnów. Pojedyncze próbki dotyczyły zaniżonego odczynu pH (9 próbek). Dotyczyło to wodociągów: Karpacz Górny, Szklarska Poręba, Stara Kamienica-Kromnów i Zachełmie.

W większości przypadków jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm sanitarnych. Nadal prowadzone jest postępowanie administracyjne dla wodociągu Szklarska Poręba (glin).

W wodociągu Janowice Wielkie w zakresie zawartości arsenu w 5 zbadanych próbkach zawartość arsenu mieściła się w granicy odstępstwa t.j. do 16 µg/dm³ arsenu. Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu przyznał Gminie Janowice Wielkie drugą zgodę na odstępstwo od wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), w zakresie zawartości parametru arsenu do wartości dopuszczalnej $16 \mu\text{g}/\text{dm}^3$ w wodzie przeznaczonej do spożycia wodociągu publicznego w Janowicach Wielkich do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Nadzór nad jakością wody ciepłej w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny

W 2020 roku prowadzony był nadzór nad jakością wody ciepłej poprzez egzekwowanie wykonania badań wody ciepłej w kierunku bakterii *Legionella sp.* na drodze postępowania administracyjnego. Wszystkie zbadane próbki w ilości 242 w 103 obiektach, potwierdziły prawidłową jakość wody ciepłej z instalacji wewnętrznej budynków.

Rozpatrywanie interwencji mieszkańców

W roku 2020 do Powiatowej Stacji wpłynęły 64 sprawy od mieszkańców dotyczące terenów miast. Zgłaszane sprawy odnosiły się, podobnie jak w latach ubiegłych, m.in.: złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, złej jakości wody, złego stanu sanitarnego mieszkań, jak też nieprzestrzegania zasad sanitarnych obowiązujących podczas trwania pandemii. 39 zgłoszonych spraw dotyczyło miasta Jeleniej Góry, przy czym 11 dotyczyło złego stanu sanitarnego obiektów użyteczności publicznej, 6 nieprzestrzegania zasad sanitarnych obowiązujących podczas trwania pandemii, 11 złego stanu sanitarnego mieszkań i stanu technicznego budynków mieszkalnych, 3 złej jakości wody z wodociągu publicznego. Pozostałe pojedyncze sygnały dotyczyły m.in.: hałasu i gromadzenia odpadów. Wszystkie interwencje miały zasięg lokalny i nie stwarzały większego zagrożenia epidemiologicznego.

Nadzór nad ekshumacjami i przewozem zwłok i szczątków z zagranicy

W roku 2020 wydano 35 postanowień zezwalających na przywóz zwłok lub szczątków z zagranicy – 22 na teren Jeleniej Góry i 13 na teren powiatu jeleniogórskiego. Przeprowadzono 1 kontrolę związaną z ekshumacją zwłok – liczba wydanych zezwoleń na ekshumację zwłok lub szczątków wynosiła 111.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Organizacja imprez masowych

W roku 2020 roku zaopiniowano pozytywnie 1 wniosek dotyczący imprezy masowej w mieście. Przeprowadzono kontrolę sanitarną związaną z przygotowaniem do przeprowadzenia imprezy masowej. Interwencji dotyczącej złego stanu sanitarnego podczas jej trwania nie zanotowano.

Opiniowanie regulaminów o utrzymaniu czystości i porządków w miastach i gminach

W roku 2020 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 19 postanowień opiniujących regulaminy o utrzymaniu czystości i porządku oraz uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

III. HIGIENA ZAKŁADÓW PRODUKCJI, OBROTU ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Jednym z głównych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego jest kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, a także warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku tj. kosmetykami, chemią gospodarczą, artykułami mającymi kontakt z żywnością.

W 2020 roku nadzorowano ogółem 1850 zakładów produkujących lub wprowadzających żywność do obrotu ponadto zakłady produkujące materiały i wyroby do kontaktu z żywnością, zakłady prowadzące obrót materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, producent kosmetyków i sklepy kosmetyczne. Ogółem w Jeleniej Górze nadzorowano 800 zakładów, w powiecie 1050 zakładów.

W największych grupach obiektów ilość zakładów przedstawia się następująco:

Lp.	Grupa obiektów statystycznie	Ilość zakładów na terenie miasta Jeleniej Góry	Ilość zakładów na terenie powiatu jeleniogórskiego
1.	Przetwórstwo	46	88
2.	Obrót żywnością	436	270
3.	Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	219	439
4.	Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego	39	296

Nadzór prowadzony jest w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawę z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 2021);
- Rozporządzenie (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. U. UE L 139 z dnia 30 kwietnia 2004 r. str. 1);
- Rozporządzenie (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzonych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004r. str. 1 z późniejszymi zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200);
- Rozporządzenie (WE) Nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

Przepisy prawne wytyczają kierunki nadzoru nad bezpieczeństwem żywności poprzez:

- nadzorowanie warunków sanitarno-technicznych w zakładach obrotu i produkcji żywności;
- nadzorowanie nad wprowadzaniem do obrotu bezpiecznej żywności, poprzez prawidłowe warunki przechowywania oraz badania laboratoryjne;
- sprawdzanie higieny personelu zatrudnionego przy produkcji i obrocie żywnością;
- sprawdzanie stanu sanitarno-higienicznego sprzętu i wyposażenia w zakładach;
- nadzorowanie warunków związanych z identyfikowalnością żywności na etapie dostaw oraz dystrybucji żywności w zakładach;
- nadzorowanie nad prawidłowym znakowaniem żywności oraz wykonywaniem badań właścicielskich w zakładach produkujących żywność;
- nadzorowanie nad opracowywaniem jadłospisów dla dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty;
- nadzorowanie środków transportu służących do przewozu żywności.

W myśl art. 61-62 Ustawy przeprowadza się kontrole zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność oraz rejestruje się i wystawia decyzje zatwierdzające zakład z dokładnym określeniem rodzaju działalności prowadzonej przez zakład. Wystawiono 124 nowe decyzje zatwierdzające, głównie w grupie obiektów żywienia zbiorowego – 61.

W 2020 roku w obiektach żywnościowo-żywieniowych przeprowadzono 825 kontroli.

W wyniku kontroli urzędowych za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach nałożono mandaty karne w ilości 41 sztuk na kwotę 13000 zł. (w mieście Jelenia Góra 14 sztuk na kwotę 4800 zł). Wydano 351 decyzji administracyjnych, w tym nakazujących wykonanie zaleceń związanych z poprawą stanu technicznego zakładów żywnościowo-żywieniowych.

W ramach monitoringu i urzędowej kontroli w 2020 roku pobrano próbki żywności do badań w zakresie zanieczyszczeń, w tym m.in:

- 180 próbek w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

- 2 próbki w kierunku pozostałości azotanów,
- 2 próbki w kierunku pozostałości antybiotyków,
- 14 próbek w kierunku obecności metali,
- 11 próbek w kierunku pozostałości pestycydami,
- 9 próbek w kierunku zawartości histaminy,
- 4 próbki w kierunku zawartości mikotoksyn,
- 10 próbek w kierunku zawartości substancji dodatkowych,
- 3 próbki w kierunku zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA),
- 2 próbki w kierunku zanieczyszczenia sudanem,
- 1 próbka w kierunku zanieczyszczeń 3-MCPD (3-monochloropropan-1,2-diol i jego estry – zanieczyszczenie powstające podczas przetwarzania żywności, szczególnie olejów jadalnych).

Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

1. Przetwórstwo spożywcze

W 2020 r. nadzorowano 134 obiekty przetwórstwa spożywczego, w tym 46 zakładów w Jeleniej Górze. Skontrolowano 58 zakładów ogółem, (w Jeleniej Górze 21), przeprowadzono 72 kontrole.

W skontrolowanych wytwórniach żywności analizowano dokładnie cały proces produkcyjny, sprawdzano monitorowanie w wyznaczonych punktach krytycznych i kontrolnych, sprawdzano substancje dodatkowe używane w produkcji.

W grupie zakładów przetwórstwa spożywczego najczęściej powtarzające się usterki to:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- nieprawidłowe oznakowanie gotowych wyrobów,
- brak weryfikacji zasad systemu HACCP, GHP, GMP,
- brak aktualnego wyniku badania wyrobu gotowego wyprodukowanego w zakładzie.

W zakładach produkcji żywności przeprowadzano identyfikowalność dostarczanych surowców na przykładzie jednego produkowanego wyrobu gotowego, zwracano uwagę na schemat technologiczny produkcji danego wyrobu, substancje dodatkowe stosowane w zakładzie.

Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia nałożono w zakładzie garmazeryjnym 1 mandat na kwotę 500 zł.

2. Obrót środkami spożywczymi

Nadzorowano 706 zakładów obrotu żywnością 270 zakładów w powiecie i 436 w Jeleniej Górze. Skontrolowano ogółem 258 obiektów (w Jeleniej Górze 115). Ogółem skontrolowano 174 sklepy, 10 kiosków, 24 magazyny hurtowe, 14 obiektów ruchomych i tymczasowych, 7 środków transportu oraz innych punktów sprzedaży 29.

Najczęściej powtarzające się usterki:

- zły stan sanitarno-techniczny urządzeń, pomieszczeń i sprzętu,
- brak aktualnego orzeczenia o jakości wody używanej w zakładzie,
- brak weryfikacji systemu HACCP.

W 2020 roku w grupie zakładów prowadzących obrót żywnością wydano w sumie 164 decyzje administracyjne, w tym nakładających obowiązek wykonania zaleceń zgodnie z terminem.

W grupie obiektów obrotu żywnością wystawiono 21 mandatów na kwotę 6200 zł., w tym w Jeleniej Górze 8 mandatów na kwotę 2700 zł.

3. Zakłady żywienia zbiorowego otwartego

Nadzorowano ogółem 658 obiektów, w tym 219 zakładów w Jeleniej Górze i 439 zakładów w powiecie. Skontrolowano ogółem 177 zakładów (w Jeleniej Górze 49 zakładów), w tym małej gastronomii ogółem 60. Przeprowadzono 220 kontroli – w małej gastronomii 3. Nałożono 14 mandatów na kwotę 4300 zł w zakładach żywienia otwartego, w tym 2 mandaty na kwotę 600 zł w grupie małej gastronomii.

Najczęściej powtarzające się usterki sanitarno-techniczne:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu,
- wyeksploatowany sprzęt i urządzenia,
- brak badań laboratoryjnych wyrobu gotowego, nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak wyniku badania wody potwierdzającego jej jakość,
- brak weryfikacji zasad systemu HACCP, GMP, GHP.

W zakładach przestrzegane są procedury związane z identyfikowalnością surowców użytych do produkcji. W większości lokali gastronomicznych przestrzega się zakazu palenia papierosów zarówno w salach konsumpcyjnych jak i w pomieszczeniach produkcyjnych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Zakłady posiadające jedną salę konsumpcyjną przestrzegają zakazu palenia tytoniu w zakładzie.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze wydał 22 decyzje.

W tej grupie zakładów wydano dwie decyzje unieruchomienia zakładu, jedna dotyczyła zakładu Karczma Staropolska w Jeleniej Górze przy ulicy 1 Maja 35 – wykonano zalecenia objęte decyzją, w wyniku czego lokal wznowił ograniczoną działalność (wyłącznie podawania napojów bez produkcji posiłków), drugi zakład: Pizzeria w Janowicach Wielkich, ul. Wojska Polskiego 1c - wykonano zalecenia objęte decyzją, w wyniku czego lokal uzyskał decyzję zatwierdzającą działalność.

4. Zakłady żywienia zamkniętego

W 2020 r. nadzorowano 335 obiektów w Jeleniej Górze 39, w powiecie 296. Skontrolowano 95 zakładów (w Jeleniej Górze 18), przeprowadzono 125 kontroli; ocenę stanu sanitarnego wg arkuszy ocen wystawiono w 52 obiektach, wszystkie obiekty uzyskały ocenę pozytywną. Wystawiono w sumie 53 decyzje administracyjne oraz nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 2000 zł.

Najczęściej powtarzające się usterki:

- zły stan sanitarno-techniczny wyposażenia,
- nieodpowiednie zabezpieczenie przed szkodnikami,
- brak dokumentu potwierdzającego właściwą jakość produktu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie,
- brak dokumentu potwierdzającego jakość wody używanej w zakładzie,
- brak weryfikacji systemu HACCP.

W zakładach żywienia zamkniętego w obiektach szkolnych i przedszkolnych w roku 2020 najczęściej uwagi dotyczyły: odnowienia ścian i podłóg w pomieszczeniach bloku żywienia i wymiany zniszczonego sprzętu kuchennego. W domach czasowych najczęściej zalecano weryfikację systemu HACCP.

W 2020 roku zostały przekazane pod nadzór obiekty, które do tej pory znajdowały się pod nadzorem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu.

Obrót środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementami diety oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi

W 2020 roku przeprowadzono analizę oznakowania 24 suplementów diety oraz 52 środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym 46 z grupy – żywność przeznaczona dla niemowląt i małych dzieci oraz 6 z grupy – żywność specjalnego przeznaczenia medycznego.

Oceniane produkty pochodziły z obrotu, w tym z poboru próbek oraz od przedsiębiorców z terenu będącego pod nadzorem Powiatowej Stacji, a także oferowane były do sprzedaży przez internet.

W wyniku oceny zakwestionowano 12 suplementów diety, w tym 3 oferowane przez internet oraz 2 środki spożywcze z grupy – żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, które oferowane były przez internet.

Skutkiem tego, zgodnie z art. 19, art. 21 § 1 pkt 2, art. 65 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu Postępowania Administracyjnego oraz na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, powiadomiono odpowiednich Powiatowych Inspektorów Sanitarnych właściwych ze względu na siedziby producentów kwestionowanych produktów z prośbą o podjęcie działań, zgodnie z kompetencjami terytorialnymi.

Produkty dyskwalifikowano również ze względu na nieprawidłowe oznakowanie opakowań jednostkowych, t.j.:

- nazewnictwo dodatków do żywności jest niezgodne z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 w sprawie dodatków do żywności,
- w wykazie składników wskazywano składniki jako substancje dodatkowe, które nie spełniają definicji „dodatku do żywności” zawartej w art. 3 ust. 2 lit. a) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rad (WE) nr 1333/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. np. cukier, syrop glukozowy, skrobia kukurydziana,
- w wykazie składników nie wskazano funkcji technologicznej dodatków do żywności m.in. takich jak: hypromeloza, alkohol poliwinylowy, glikol polietylenowy 4000, talk
- brakowało przeliczenia substancji wykazujących efekt fizjologiczny na zalecaną dzienną porcję do spożycia np. „brak przeliczenia substancji wykazujących efekt fizjologiczny na 2 i 3 pastylki gdyż zalecane spożycie to: „Do 4 pastylek”,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

- sformułowania użyte w oznakowaniu opakowania jednostkowego oraz w reklamie suplementu diety wskazują na właściwości lecznicze produktu np. „ekstrakty z tymianu oraz podbiału ułatwiają odkrztuszanie, polecane są przy podrażnieniu gardła, krtani i strun głosowych”,
- suplement diety w zalecanej do spożycia dziennej porcji produktu (w 1 tabletkę) zawiera za dużo, bo aż 100 µg witaminy D co stanowi 2 000% referencyjnych wartości spożycia, co narusza § 4 oraz załącznik 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 09 października 2007 r. w sprawie składu oraz oznakowania suplementu diety,
- reklama internetowa suplementów diety zawierała oświadczenia zdrowotne, które nie występują w wykazie dopuszczonych oświadczeń zdrowotnych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 432/2012 z dnia 16.05.2021 r. i nie spełnia wymagań rozporządzenia nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych,
- brak informacji o zawartości witaminy C w procentach w stosunku do zalecanego dziennego spożycia (RWS) w przeliczeniu na 1 tabletkę,
- w reklamie internetowej suplementu diety brak jest wykazu składników poprzedzonego nagłówkiem, który składa się z wyrazu „składniki” obejmującego wszystkie składniki środka spożywczego w malejącej kolejności ich masy w momencie użycia składników przy wytwarzaniu tego środka spożywczego co jest niezgodnie z art. 14 i 18 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...).

Ponadto w 2020 roku w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności pobrano do badań laboratoryjnych:

- 5 próbek suplementów diety,
- 48 próbek środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym:
 - 46 próbek żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci,
 - 2 próbki żywności specjalnego przeznaczenia medycznego.

Wszystkie próbki w badanych zakresach spełniały wymagania zdrowotne żywności i były prawidłowo oznakowane.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

**Ocena zaawansowania wdrażania systemu HACCP
(System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli)**

Stopień wdrożenia systemu HACCP w przetwórstwie spożywczym stanowi 93% zakładów, część zakładów znajdujących się w grupie innych zakładów posiada opracowaną dobrą praktykę rolniczą lub dobrą praktykę produkcyjną (gospodarstwa rolne, kuchnie domowe).

W zakładach obrotu żywnością sytuacja związana z wdrażaniem systemu HACCP utrzymuje się na poziomie 87% zakładów. Liczba likwidowanych zakładów i rozpoczynanie działalności w nowych zakładach ulega ciągłym zmianom, ponadto w grupie innych obiektów obrotu i obiektów ruchomych i tymczasowych wymagane są zasady systemu HACCP w formie spełnienia warunków wstępnych tj. zasad GHP/GMP.

W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego 99% zakładów wdrożyło HACCP, w tym w małej gastronomii 99%.

W grupie żywienia zbiorowego typu zamkniętego 99% zakładów wdrożyło zasady systemu HACCP. Są to zwłaszcza zakłady podlegające służbie zdrowia, ale również spora grupa stołówek szkolnych, przedszkoli, stołówek sanatoryjnych.

**Ocena działań w systemie RAPEX
(System Szybkiego Powiadamiania o Produktach Niebezpiecznych)**

W ramach systemu RAPEX otrzymano w 2020 roku 2 powiadomienia dotyczące kosmetyków, które mogłyby stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

W ramach tego systemu zgłoszono niżej wymienione perfumy, w których stwierdzono obecność alergenów zapachowych nie wskazanych w składzie produktów na opakowaniach jednostkowych:

- Beautiful® parfum, SETION eau de parfum,
- GINO TOSSI Parfums active men,
- - FAMA eau de parfum.

W związku z notyfikacjami dotyczącymi wyżej wymienionych produktów podejmowane były czynności kontrolne.

Ponadto, w związku z pismem DPWIS we Wrocławiu podjęto czynności kontrolne poza systemem RAPEX dotyczące obecności w sprzedaży „odżywek do paznokci” zawierających w swoim składzie formaldehyd.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Ocena działań w ramach systemu RASFF

(System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

W 2020 roku w ramach systemu RASFF otrzymano łącznie 85 powiadomień, w tym 51 alarmowych i 34 informacyjnych, w związku z czym podejmowano czynności kontrolne i wyjaśniające dotyczące występowania w obrocie zakwestionowanych partii produktów.

Przeprowadzono łącznie 262 kontroli i postępowań wyjaśniających, i tak:

- 205 – w sklepach spożywczych, w tym 120 w super i hipermarketach,
- 35 – w hurtowniach spożywczych,
- 6 – w innych obiektach obrotu żywnością,
- 11 – w zakładach żywienia zbiorowego otwartego,
- 4 – w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,
- 1 – w zakładzie produkcji makaronów,

Do systemu RASFF zgłoszono produkty spożywcze

*** ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne:**

- świeże i mrożone mięso drobiowe z kurczaka oraz z indyka - stwierdzono obecność bakterii z grupy *Salmonella*,
- „Bazylika”, „Pierz czarny mielony”, „Papryka słodka”, „Kresto Sezam” oraz „Masło Extra Lumiko” – stwierdzono obecność bakterii z grupy *Salmonella*,
- „Hamburger z kurczaka”, „Ser kozi dojrzewający” oraz „Rolada kozia pleśniowa” – stwierdzono obecność bakterii *Listeria Monocytogenes*,
- „Żywiec Zdrój niegazowany woda źródłana” – stwierdzono obecność bakterii z grupy *coli*;

*** ze względu na zanieczyszczenia chemiczne:**

- „Olej SpRiso Olej z ryżu naturalny 100%” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów 3-MCPD oraz estrów glicydowych (3-monochloropropan-1,2-diol i jego estry – zanieczyszczenie powstające podczas przetwarzania żywności, szczególnie olejów jadalnych),
- olej sezamowy – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu i/lub sumy 4-WWA,
- „SERENO Orzeszki ziemne, smażone, solone” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyny B1 i sumy aflatoksyn na poziomie odpowiednio 6,1 µg/kg oraz 6,5 µg/kg,

- „Jarmuż”, „Pomelo”, „Seler korzeniowy”, „Pietruszka korzeń”, „Brokuły Różyczki, produkt głęboko mrożony Hortex”, „Płatki jaglane Millet Flakes”, „kasza gryczana prażona SONKO” oraz „Brokuły Różyczki, produkt głęboko mrożony Hortex” – przekroczenie dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów,
 - „Talerz deserowy czarny” produkcji chińskiej – stwierdzono migrację ołowiu,
 - „FISKARS Nylonowa łyżka z pomarańczowym silikonowym obrzeżem” – stwierdzono migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych,
 - „Ekologiczne płatki jaglane” oraz „Rodzynki sułańskie Fresco” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotoksyn (ochratoksyny A),
 - „Nestle Sinlac Bezglutenowy produkt zbożowy po 4 miesiącu życia” – stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu kadmu,
 - „Chipsy bananowe” – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenui sumy WWA,
 - „Ekologiczne obłuszczone ziarno sezamu”, „Sezamki Sesam snaps” oraz „Czarne nasiona sezamu” – stwierdzono obecność niedozwolonej substancji, tj. tlenu etylenu,
- * ze względu na inne zagrożenia:**
- „CannabiGold Smart” – stwierdzono obecność niedozwolonej substancji $\Delta 9$ -tetrahydrokannabinolu ($\Delta 9$ -THC),
 - „Bio herbata konopna (Hempt Tea with Lemon)” – zawiera w składzie cięte liście konopi (niedozwolony składnik w żywności),
 - suplement diety pn. „Vimax VigRX” – stwierdzono obecność niezadeklarowanej w oznakowaniu substancji sildenafilu,
 - „Spring roll sheets” – brak w oznakowaniu deklaracji dotyczącej alergenu, tj. białka mleka,
 - „Turek puszysty Rzodkiewka” – brak w oznakowaniu deklaracji dotyczącej alergenu, tj. gorczycy,
 - suplement diety pn. „Prince Omega Tran z wątroby rekina 250 ml o smaku jabłkowym”, przeznaczony dla dzieci w wieku od 1 roku do 3 lat – zawierający w swoim składzie substancję konserwującą, tj. sorbinian potasu,
 - „Chateau czekolada z solonymi preclami” – możliwa obecność kawałków plastiku,
 - „Paprykarz De Luxe” – niewłaściwe cechy organoleptyczne (nieprzyjemny zapach, kwaśny smak),

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

- enzym spożywczy pn. „Alfa-Amylaza Browin” – niedozwolona modyfikacja genetyczna,
- suplement diety dla mężczyzn pn. „Alpha Multiwitamina” – wysoka zawartość witaminy B6,
- „Rodzynki sułtańskie” – stwierdzono obecność dwutlenku siarki, który nie został zadeklarowany na etykiecie,
- „Bułki pszenne do hamburgerów z sezamem „Maxi Burger buns with sesame” oraz „Dan Cake chleb tostowy pszenny pełnoziarnisty krojony” - niewłaściwa jakość organoleptyczna (obcy, chemiczny zapach),
- „Mega Burger 4 Buns Sezame” – stwierdzono pleśń na spodzie bułek,
- „Wasabi powder (raw materiał) Japanese wasabi Powder – w oznakowaniu niezadeklarowano obecność alergenów, tj. gorczycy.

Wszystkie kontrole i czynności wyjaśniające podejmowano zgodnie z otrzymanymi listami dystrybucji.

**Informacja o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi
oraz środkami masowego przekazu**

Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia współpracuje najczęściej z Inspekcją Weterynaryjną, z którą kontroluje wspólnie ww. obiekty

- Hurtownia KUBEX w Jeleniej Górze przy ul. Spółdzielczej 51;
- Sklep INTERMARCHE w Jeleniej Górze ul. Podwale 25;
- Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego B. Wasileńczyk Mysłakowice ul. Dolna 11.

Ponadto w ramach współpracy informowano pisemnie powiatowe stacje sanitarno-epidemiologiczne o występowaniu w obrocie nieprawidłowo oznakowanych suplementów diety pochodzących od producentów lub importerów z terenów nadzorowanych przez te stacje, a także przesyłano informacje do powiatowych stacji odnośnie żywności zgłaszanej w ramach systemu RASFF.

IV. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA PRACY MIASTA I POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO Z UWZGLĘDNIENIEM CHORÓB ZAWODOWYCH

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze należy nadzór nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy.

W roku 2020 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy znajdowało się 409 (282 obiekty, 127 podobiektów) zakładów wymagających nadzoru nad warunkami pracy. W Jeleniej Górze – 230 zakłady, w powiecie jeleniogórskim – 179. W zakładach tych było zatrudnionych 18292 osoby, z czego w mieście – 12100 osób, w powiecie – 6192 osoby. Przeważającą część – 340 zakładów pracy (83,13 % nadzorowanych obiektów) stanowiły zakłady zatrudniające do 50 pracowników. Najwięcej pracowników 2449 osób, podobnie jak w latach ubiegłych, zatrudnionych było w służbie zdrowia, w mieście 1547 osób, w powiecie 902 osoby oraz w działalności produkcyjnej – produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – 2221 osób, w mieście 673 osoby, w powiecie 1548 osób. Największym zakładem w mieście i powiecie jest DWS Draexlmaier zatrudniający około 2136 osób.

W roku 2020 Sekcja Higieny Pracy skontrolowała 122 zakłady pracy, co stanowiło 29,83 % zakładów będących w ewidencji. W roku 2020 Sekcja Higieny Pracy wykonała 168 kontroli dotyczących nadzoru nad warunkami pracy.

Kontrole te obejmowały następujące zagadnienia:

- określenie występujących na stanowiskach pracy czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia,
- ocenę realizacji przez pracodawców obowiązku wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- sprawdzenie prowadzenia przez pracodawców obowiązujących rejestrów czynników szkodliwych i czynników rakotwórczych,
- ocenę aktualności badań lekarskich pracowników,
- sprawdzenie realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków grupy II i produktów biobójczych,
- sprawdzenie dokonania przez pracodawców oceny i udokumentowania ryzyka zawodowego występującego przy określonych pracach.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

W 63 zakładach pracy wydano 84 decyzji nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień sanitarno-higienicznych, ponadto wydano 13 decyzji dotyczących chorób zawodowych.

W roku 2020 w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- stwierdzenie pomiarami stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczających normatywy higieniczne na stanowiskach pracy – przekroczenia stwierdzono w 9 zakładach pracy wszystkie w powiecie jeleniogórskim co stanowi 7,38 % zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – stwierdzono w 35 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 19, w powiecie - 16), co stanowi 28,69% skontrolowanych w roku 2020 zakładów pracy,
- brak rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia stwierdzono w 17 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze – 9, w powiecie - 8) – 13,93% zakładów skontrolowanych,
- brak aktualnych badań lekarskich stwierdzono w 3 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 2, w powiecie - 1), co stanowi 2,46 % zakładów skontrolowanych,
- uchybienia w zakresie stosowania i obrotu chemikaliami stwierdzono w 16 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 10, w powiecie - 6), co stanowi 13,11% skontrolowanych w roku 2020 zakładów pracy,
- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń stwierdzono w 22 zakładach (w mieście Jeleniej Górze - 17, w powiecie - 5), co stanowi 18,03 % skontrolowanych w roku 2020 zakładów pracy,
- brak lub nieprawidłową ocenę ryzyka zawodowego stwierdzono w 37 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 22, w powiecie - 15), co stanowi 30,33% skontrolowanych w roku 2020 zakładów pracy,
- uchybienia w zakresie czynników biologicznych stwierdzono w 5 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 3, w powiecie - 2), co stanowi 4,1% skontrolowanych w roku 2020 zakładów pracy,
- uchybienia w zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych stwierdzono w 2 zakładach pracy (w mieście Jeleniej Górze - 1, w powiecie - 1), co stanowi 1,64% skontrolowanych w roku 2020 zakładów pracy,

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Chemikalia

Przeprowadzono 77 kontroli z czego 70 dotyczyło dalszych użytkowników stosujących chemikalia, 5 dalszych użytkowników formulatorów, 2 kontroli dystrybutorów.

Na terenie powiatu brak jest podmiotów odpowiedzialnych za wprowadzanie produktu biobójczego lub substancji czynnej do obrotu.

Wydano 20 decyzji (16 nakazujących i 4 prolongaty), w których było 38 nakazów dotyczących uchybień związanych z stosowaniem i wprowadzaniem substancji i mieszanin chemicznych.

Nakazy dotyczyły:

- sporządzenie spisu stosowanych substancji i mieszanin – 5 nakazów,
- posiadanie kart charakterystyk – 5 nakazów,
- oznakować właściwie miejsca składowania, przechowywania – 15 nakazów,
- zapewnić pracownikom instrukcje określające sposób składowania, pakowania – 10 nakazów,
- udostępnić pracownikom informacje zawarte w kartach charakterystyki – 1 nakaz,
- sporządzić etykietę mieszaniny – 1 nakaz.
- zapewnić odpowiednie pomieszczenie do przechowywania substancji – 1 nakaz

Ocena narażenia zawodowego

W roku 2020 w przekroczeniach normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia pracowało ogółem 189 osób, na terenie miasta 1 osoba, w powiecie 188 osób.

W stosunku do liczby zatrudnionych w zakładach objętych nadzorem – liczba osób pracujących w zagrożeniu stanowiła odsetek 1,03 %. Najwięcej osób pracujących w warunkach szkodliwych – 36 osób zatrudnionych było w Thom-Polska wszystkie narażone były na hałas.

Główne czynniki szkodliwe środowiska pracy to:

- hałas – 186 osób pracowało w przekroczeniu NDN hałasu, stwarzającym ryzyko zawodowego uszkodzenia słuchu, (stanowiska m.in. operatorów sprzętu ciężkiego, stolarzy, skalników, ślusarzy, spawaczy)
- pyły – 9 osób pracowało w przekroczeniu NDS ,
- drgania mechaniczne – 5 osób pracowało w przekroczeniu NDN, (obsługa wiertnicy).
- czynniki chemiczne – 1 osoba pracowała w przekroczeniach NDS (spawacz).

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Choroby zawodowe

Występujące w środowisku pracy czynniki szkodliwe dla zdrowia w stężeniach i natężeniach przekraczających dopuszczalne normy mogą powodować u zatrudnionych pracowników następstwa zdrowotne w postaci chorób zawodowych.

W roku 2020 otrzymano 14 zgłoszeń podejrzenia chorób zawodowych, z terenu miasta 11, z terenu powiatu 3 zgłoszenia, sporządzono 12 kart oceny narażenia zawodowego.

Po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających wydano 5 decyzji stwierdzających chorobę zawodową – 4 z terenu miasta, 1 z terenu powiatu, wydano również 7 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, 6 decyzji z terenu miasta i 1 z terenu powiatu, wydano 1 decyzję o umorzeniu postępowania (pacjent nie zgłosił się na badania do DWOMP)

Decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej dotyczyły:

- Choroby skóry: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry – 1,
- chorób narządu głosu – 3,
- choroby spowodowane sposobem wykonywania pracy zespół cieśni nadgarstka – 1,

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

Prowadzony jest stały monitoring rynku substancji psychoaktywnych, prowadzone są działania rozpoznawcze i czynności kontrolne w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub wprowadzają do obrotu środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne. W roku 2020 nie przeprowadzono kontroli w obiektach podejrzanych – policja nie wskazała żadnych podejrzanych obiektów.

V. HIGIENA ZAKŁADÓW NAUCZANIA

Do zadań Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży należy bieżący nadzór sanitarny nad placówkami oświatowo-wychowawczymi, szkołami wyższymi i placówkami wypoczynku sezonowego dzieci i młodzieży zarejestrowanymi na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze. Ponadto pracownicy Sekcji dokonują oceny dostosowania mebli do zasad ergonomii w szkołach i przedszkolach, oceny wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych, higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych i gimnazjalnych oraz oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych w szkolnych pracowniach chemicznych.

W 2020 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji znajdowało się 155 stałych placówek oświatowo-wychowawczych oraz 466 turnusów sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży zimowego.

Obiekty	Miasto Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski	Razem
Żłobki	5	1	6
Przedszkola	22	13	35
Szkoły podstawowe	11	18	29
Liceum Ogólnokształcące	1	0	1
Zespoły szkół	11	8	19
Szkoły Policealne	6	-	6
Szkoły Wyższe	3	0	3
Szkoły Specjalne	1	-	1
Domy studenckie	2	0	2
Bursy i internaty	1	3	4
Placówki opiekuńczo wychowawcze	2	6	8
Domy Pomocy Społecznej	-	2	2
Domy Wczasów Dziecięcych	1	3	4
Schroniska Młodzieżowe	1	7	8
Centra Szkolenia Zawodowego	-	1	1
Młodzieżowe Ośrodki	1	-	1

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

Obiekty	Miasto Jelenia Góra	Powiat jeleniogórski	Razem
Wychowawcze			
Placówki wychowania pozaszkolnego	7	-	7
Placówki wsparcia dziennego	7	5	12
Ochotniczy Hufiec Pracy	-	1	1
Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	0	1
Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	1	0	1
Pozaszkolne Placówki Specjalistyczne	1	2	3
Razem	85	70	155

Ogółem w 2020 roku na terenie działalności Powiatowej Stacji przeprowadzono 240 kontroli w podległych placówkach, w wyniku których wydano 15 decyzji administracyjnych w obiektach, w których podczas kontroli stwierdzono braki i uchybienia mające wpływ na stan sanitarno-higieniczny przedmiotowych placówek.

SZKOŁY PODSTAWOWE, GIMNAZJA I SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE

Skontrolowano 20 szkół podstawowych, 4 zespoły szkół. Przedmiotem oceny z punktu widzenia zdrowia dzieci i młodzieży były: stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, ilość i jakość urządzeń sanitarnych, prawidłowe meble dostosowane do wzrostu, posiadanie przez placówki atestów/certyfikatów na sprzęt meblowy, sportowy i urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw, ocena warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, prawidłowo ułożone tygodniowe rozkłady zajęć.

W jednej szkole podstawowej i w jednym zespole szkół w Jeleniej Górze wydano decyzje merytoryczne:

- jedną w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego ścian w szatniach dla chłopców i dziewcząt oraz ścian w ciągu komunikacyjnym przy bloku sportowym,
- drugą w zakresie złego stanu sanitarno-technicznego nawierzchni boiska, terenu przy szkole, złego stanu ogrodzenia.

Ponadto na wniosek stron wydano decyzje przedłużające terminy wykonania obowiązków.

W dwóch szkołach podstawowych :

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

- w jednej w zakresie schodów i barierki przy wejściu do szkoły,
- w drugiej w zakresie stanu technicznego posadzki w ciągu komunikacyjnym.

W zespole szkół w zakresie stanu technicznego nawierzchni chodnika, nawierzchni boiska szkolnego, schodów przy wejściu do szkoły.

W jednym zespole szkół oraz liceum ogólnokształcącym w zakresie stanu technicznego ścian i sufitów w sali gimnastycznej.

Ponadto:

Na wniosek rodziców oraz posła na sejm kontrolę przeprowadzono w Szkole Podstawowej w Podgórzynie. Zarzuty dotyczyły zagrożenia epidemiologicznego jakie niesłoby za sobą połączenie szkoły Podstawowej w Podgórzynie oraz Szkoły Podstawowej w Sosnówce. Zarzuty nie zostały potwierdzone. W wyniku porozumienia organów założycielskich i kuratorium szkoły nie zostały połączone.

Na wniosek rodziców przeprowadzono kontrolę w trzech szkołach podstawowych. Zarzuty dotyczyły braku wdrożenia procedur w związku z epidemią wirusa SARScoV2. W wyniku kontroli zarzuty nie potwierdziły się. Wszystkie placówki zastosowały wytyczne MEN i MZ wydane na czas epidemii.

OCENA WARUNKÓW POBYTU DZIECI I MŁODZIEŻY W PLACÓWKACH NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Pomiary natężenia oświetlenia sztucznego

W roku 2020 nie wykonywano pomiarów natężenia sztucznego.

Higiena procesu nauczania

W skontrolowanych placówkach w 169 oddziałach dokonano oceny rozkładów lekcji – nieprawidłowości nie stwierdzono. Ponadto dokonano również oceny ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych – skontrolowano 26 oddziałów, oceniono 405 dzieci. W tym zakresie również nieprawidłowości nie stwierdzono. Dyrektorzy szkół i przedszkoli posiadają certyfikaty na wymieniane elementy mebli np. blaty ławek, siedziska i oparcia krzeseł.

Ocena wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego w szkołach oraz mebli szkolnych jest systematycznie dokonywana podczas bieżących kontroli. Szkoły w większości nadal wyposażone są w stary sprzęt sportowy i meble szkolne, ale w dobrym stanie technicznym, lecz bez certyfikatów. Nowy sprzęt sportowy lub meble szkolne posiadają certyfikaty.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Profilaktyczna opieka zdrowotna w szkołach

Skontrolowano 20 szkół podstawowych, 4 zespoły szkół w zakresie profilaktycznej opieki zdrowotnej: 20 szkół podstawowych i 4 zespoły szkół posiadają do własnej dyspozycji gabinet profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami, w których zadania realizowane są przez pielęgniarki na terenie szkół. Wszystkie gabinety spełniają wymagania sanitarno-techniczne.

Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W czasie kontroli oceniono infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 20 szkołach podstawowych i 4 zespołach szkół. 12 szkół posiada natryski, w 11 nie są używane, w 1 używane są tylko po zajęciach dodatkowych. Ponadto 3 szkoły policealne nie posiadają infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W programie szkół policealnych nie przewiduje się zajęć WF.

W trzech zespołach szkół prowadzone jest postępowanie administracyjne. W jednym ze względu na zły stan nawierzchni boiska oraz uszkodzonego ogrodzenia, w dwóch ze względu na stan techniczny ścian i sufitu w sali gimnastycznej. W pozostałych placówkach stan sanitarno-techniczny pomieszczeń należących do infrastruktury do prowadzenia zajęć WF nie budził zastrzeżeń.

Dożywianie uczniów

W skontrolowanych obiektach w 2020 roku z dożywiania korzystało 2281 uczniów, w tym:

- z ciepłych posiłków – 108 uczniów,
- z drugich śniadań – 1113 uczniów, w tym 1060 sponsorowanych,
- z napojów – 1060 uczniów.

Posiłki finansowane są głównie przez MOPS, GOPS, parafie oraz w kilku przypadkach indywidualny sponsoring.

NADZÓR NAD SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI W SZKOŁACH

Kontrole w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami przeprowadzono w 1 zespole szkół oraz 7 szkołach podstawowych. Uchybień w zakresie oznakowania i przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin nie odnotowano. Skontrolowane placówki posiadały spisy i karty charakterystyk stosowanych substancji chemicznych.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

ŻŁOBKI, PRZEDSZKOLA, PLACÓWKI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Skontrolowano 4 żłobki oraz 23 przedszkola. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Wszystkie placówki posiadają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej oraz higieny procesu wychowania i nauczania.

Na wniosek rodziców przeprowadzono kontrolę interwencyjną w jednym przedszkolu. Zarzuty dotyczyły braku wdrożenia procedur w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2, w wyniku kontroli zarzuty nie potwierdziły się. Placówka zastosowała wytyczne MEN, MZ wydane na czas epidemii.

**PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE,
W TYM DOMY DZIECKA I POGOTOWIA OPIEKUŃCZE**

W minionym roku skontrolowano 1 dom dziecka, 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, magazynowych, węzłów sanitarnych, kuchni, pokoi do nauki oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali wychowankowie. Przedmiotem kontroli były również stan i ilość pościeli i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania, a także sprzętu meblowego stanowiącego wyposażenie pomieszczeń. Stan techniczny budynku oraz bieżący stan sanitarno-porządkowy nie budził zastrzeżeń

**INTERNATY I BURS Y ZAKŁADY Z POBYTEM CAŁODOBOWYM
ORAZ POBYTEM DZIENNYM I CAŁODOBOWYM**

Skontrolowano 2 domy studenckie, 1 bursę i internat, placówkę wychowania pozaszkolnego. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pomieszczeń mieszkalnych, magazynowych, węzłów sanitarnych, pokoi do nauki oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali mieszkańcy (świetlice, siłownie, pralnie, suszarnie itp.). Przedmiotem kontroli były również: stan i ilość pościeli i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania

Szkoły wyższe

Szkół wyższych nie skontrolowano z uwagi na prowadzenie przez uczelnie zajęć w trybie zdalnym.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

Wypoczynek i rekreacja

W trakcie przebiegu ubiegłorocznego wypoczynku zimowego i letniego w bazie wypoczynku zostało zarejestrowanych 479 turnusów, z czego skontrolowano 155 placówek. Placówki posiadały izolatki (prawidłowo wyposażone), zapewniono opiekę medyczną, a także dostateczną ilość bieżącej zimnej i ciepłej wody. Pokoje dzieci, łazienki i sanitariaty sprzątane były na bieżąco. Na wniosek rodziców przeprowadzono kontrole interwencyjne:

- w Zamku Paulinum w Jeleniej Górze zarzuty dotyczyły ruchomej barierki w pokoju, braku mydła w toalecie oraz żywienia dzieci – braku prawidłowych jadłospisów, brak wyszczególnienia alergenów oraz zbyt małej ilości posiłków- zarzuty nie potwierdziły się.
- w hotelu Bornit w Szklarskiej Porębie, zarzuty dotyczyły braku przestrzegania procedur w związku z epidemią, w wyniku kontroli zarzuty nie zostały potwierdzone

W wyniku kontroli w trakcie wypoczynku w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia wystawiono 8 decyzji merytorycznych i 11 decyzji płatniczych, w związku z:

- brakiem aktualnego wyniku badania wyrobu gotowego nietrwałego mikrobiologicznie,
- braku procedur systemu HACCP oraz złego stanu sanitarnego- technicznego kuchni.

W pięciu obiektach za niedostateczny bieżący stan sanitarny, brak orzeczeń lekarskich, przeterminowane środki spożywcze nałożono grzywny w drodze mandatu karnego – 5 mandatów na kwotę 2000 zł.

Wystawiono również 3 decyzje merytoryczne i 3 o opłacie za zły stan sanitarno-techniczny schodów komunikacyjnych oraz zły stanu sanitarno-techniczny podłogi na werandzie oraz braku wyniku badań wody w kierunku legionelli.

Ponadto:

Skontrolowano 3 schroniska młodzieżowe. Zakresem kontroli objęto stan sanitarno-techniczny pokoi, pomieszczeń magazynowych, węzłów sanitarnych, oraz wszystkich innych pomieszczeń, z których korzystali mieszkańcy. Przedmiotem kontroli były również: stan i ilość pościeli i bielizny pościelowej oraz sposób jej przechowywania prania i dezynfekcji.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania – opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach oddziaływania na środowisko – wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- w ramach postępowania administracyjnego – uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach odbioru - wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

W roku 2020 podejmowane były następujące działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego:

- w ramach strategicznej oceny oddziaływania – opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach oddziaływania na środowisko – wydawanie postanowień w sprawie raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko i określanie ich zakresu;
- w ramach postępowania administracyjnego – uzgadnianie dokumentacji projektowej budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uzgadnianie warunków zabudowy i lokalizacji inwestycji dla przedsięwzięć powstających na terenie nie posiadającym aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego;
- w ramach odbioru – wydawanie opinii sanitarnych dopuszczających do użytkowania i eksploatacji obiektów budowlanych, modernizowanych, przebudowywanych zakładów lub ich części.

W 2020 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydał:

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

- 4 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dla powiatu,
- 10 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (9 dla powiatu i 1 dla miasta),
- 2 opinie dotyczące odstępiania od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla miasta,
- 12 opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (10 dla powiatu i 2 dla miasta), w tym 11 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny (9 dla powiatu i 2 dla miasta).
- 2 opinie dotyczące środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia (1 dla powiatu i 1 dla miasta),
- 32 opinie dotyczące dokumentacji projektowej (14 dla powiatu i 18 dla miasta), w tym 0 opinii negatywnych.
- 97 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (42 dla miasta i 55 dla powiatu), w tym 0 opinii zgłaszających sprzeciw czy stwierdzających niespełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych.
- 1 opinia w sprawie rozbudowy cmentarza dla powiatu.

Działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Jeleniej Górze są podejmowane na wniosek organów administracji samorządowej lub inwestorów i mają na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnohigienicznego w realizowanych obiektach, a także usunięcie zagrożeń i uciążliwości zrealizowanych obiektów dla zdrowia ludzi.

W 2020 roku na terenie powiatu jeleniogórskiego i miasta Jelenia Góra w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowano się przede wszystkim przeprowadzaniem kontroli obiektów budowlanych w związku z wydaniem opinii dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania głównie obiektów żywieniowych i żywnościowych oraz obiektów świadczących usługi noclegowe, nowobudowanych lub adaptowanych.

W roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 zmalała liczba przeprowadzonych kontroli obiektów budowlanych i tym samym ilość opinii sanitarnych dopuszczających do

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

użytkowania. Wzrosła natomiast liczba opinii dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uzgadniano również dokumentację projektową.

Działania inwestycyjne na terenie powiatu jeleniogórskiego i Jeleniej Góry nie spowodowały istotnych zagrożeń dla środowiska i zdrowia ludzi.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

VII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO ZDROWOTNA I PROMOCJI ZDROWIA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jeleniej Górze w ramach prowadzonej działalności inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych, szkołach wyższych oraz środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach oraz udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności. Realizowane są zadania dotyczących bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy PIS, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej.

Rok 2020 był wyjątkowym czasem pandemii zakażeń koronawirusem. Zamknięcie placówek oświatowych a w późniejszym terminie prowadzenie zajęć dydaktycznych online przez szkoły i przedszkola ograniczyły znacznie możliwość realizacji programów oraz akcji oświatowych. W roku 2020 zagadnienia problemowe realizowano poprzez następujące interwencje programowe i nieprogramowe.

Interwencje programowe:

1. Program profilaktyki zakażeń HIV i choroby AIDS

Celem programu jest ograniczenie zakażeń HIV. Adresatami programu była młodzież szkół ponadpodstawowych, kobiety ciężarne oraz osoby dorosłe aktywne seksualnie. W bieżącym okresie sprawozdawczym zagadnienie z profilaktyki zakażeń HIV realizowano w ramach Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego - anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV, w którym prowadzone jest poradnictwo okołotestowe, rozmowy indywidualne przed i po wykonaniu testu, przekazywano informacje na temat dróg zakażenia, omawiano ryzykowne zachowania, omawiano zagadnienie okienka serologicznego, szacowano ryzyko zakażenia, wyjaśniono procedurę testowania. Omówiono zasady profilaktyki: styl życia, ewentualne zmiany jakie pacjent może dokonać w swoim zachowaniu (bezpieczniejszy seks, bezpieczniejsze stosowanie narkotyków – bądź decyzja o podjęciu leczenia) – 630 osób wykonujących badanie w kierunku HIV w tym 210 kobiet w ciąży. Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny mieści się w Wojewódzkim Centrum Szpitalnym Kotliny Jeleniogórskiej w Jeleniej Górze, działalność punktu finansowana jest ze środków Urzędu Miasta w Jeleniej Górze, Urzędu Marszałkowskiego oraz Krajowego Centrum ds. AIDS'.

2. Program „Trzymaj Formę”

Celem programu była edukacja w zakresie znaczenia aktywności fizycznej oraz zdrowego odżywiania. Adresatami programu byli uczniowie szkół oraz ich rodzice. Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych. Ofertę programową przesłano do 10 szkół podstawowych, do marca 2020 program zrealizowano w 4 szkołach udział wzięło 523 uczniów. W kolejnych miesiącach realizacja programu została zawieszona ze względu na stan epidemii.

3. Bieg po zdrowie

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla IV klas szkół podstawowych, którego głównym celem jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży. Realizowany we współpracy z dyrektorami szkół podstawowych program zrealizowano w 11 szkołach podstawowych. W programie wzięło udział 97 uczniów oraz 97 rodziców.

4. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu jest ograniczenie narażenia na dym papierosowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) wśród Polaków. Adresowany do ogółu społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Realizowany we współpracy, organizatorami wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży. Zasięg 119 turnusów wypoczynkowych – 4665 uczestników.

5. Czyste powietrze wokół Nas

Celem programów było ochrona dzieci przed szkodliwością biernego palenia, adresatami programu były dzieci przedszkolne oraz ich rodzice.

W programie brało udział 7 przedszkoli z terenu miasta Jeleniej Góry– 250 dzieci, 250 rodziców.

6. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych

Jednym z głównych celów jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. Realizowany głównie poprzez kampanię społeczną „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, której istotą był przekaz edukacyjny wsparty materiałami promocyjnymi akcja realizowana poprzez rozmowy indywidualne, dystrybucję materiałów pacjenci Punktu Konsultacyjno-Diagnostycznego- 630 osób w tym 210 kobiet w ciąży.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

W ramach Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu innych środków psychoaktywnych oprócz kampanii realizowano również program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość” adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, w programie brało udział, 6 szkół - 220 uczniów, 220 rodziców.

7. Program Wybierz Życie Pierwszy Krok

Celem programu było, podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (na przykład badaniami cytologicznymi) .Program realizowało 6 szkół ponadpodstawowych z Jeleniej Góry; udział wzięło 260 uczniów, 50 rodziców, 12 nauczycieli.

8. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Celem programu było, zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Grupa, do której skierowany jest nowy program, to dzieci uczęszczające do przedszkoli w wieku 5-6 lat. Głównie założenie programu to, zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych, propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. W programie wzięły udział 4 przedszkola , 86 dzieci.

Interwencje nieprogramowe:

1. Akcja zima, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki grypy

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem zimowym, urazy wypadki, zatrucia pokarmowe, zachorowania na grypę, profilaktyka inwazyjnej choroby menigokokowej. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy zimowisk, pracownicy służby zdrowia, lokalna społeczność, słuchacze radia, odbiorcy TV Dami. Zasięg – 69 turnusów wypoczynku zimowego 2095 osób. Emisja spotu dotyczącego profilaktyki grypy w TV Dami zasięg odbiorcy telewizji.

2. Działania profilaktyczne w zakresie środków zastępczych

Celem działań jest profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży, podjęcie działań

informacyjno-edukacyjnych oraz zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy. Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy wypoczynku zimowego- 109 turnusów, podmioty lecznicze, pacjenci Punktu Konsultacyjno Diagnostycznego zasięg 2910 osób.

3. Akcja Letnia

Cel: Rozpowszechnienie informacji na temat zagrożeń związanych z wypoczynkiem letnim, urazy wypadki, zatrucia pokarmowe, profilaktyka inwazyjnej choroby menigokokowej. działania łączono z instruktażem dotyczącym zachorowań na Covid19 Adresaci dzieci, młodzież i ich rodzice, uczestnicy wakacji letnich, pracownicy ochrony zdrowia, lokalna społeczność, słuchacze radia, odbiorcy TV Dami. Zasięg – 40 turnusów wypoczynku letniego 1410 osób .

4. Światowy Dzień Rzucania Palenia.

Celem akcji było zachęcanie wszystkich palaczy, aby przynajmniej na jeden dzień podjęli próbę zaprzestania palenia .W Punkcie anonimowego testowania w kierunku HIV kobiet w ciąży przeprowadzano rozmowy indywidualne o szkodliwości palenia. Ogółem zasięg 125 osób.

5. Światowy Dzień Seniora

Celem akcji jest uświadomienie społeczeństwu problemów osób starszych , informowanie o barierach jakie napotykają na swojej drodze oraz wyrabianie międzypokoleniowej solidarności. W akcji brały udział Domu Pomocy Społecznej Pogodna Jesień , lokalne media, szkoły ponadpodstawowe. Ogólny zasięg 165 osób.

6. Światowy Dzień bez papierosa 31 maja

Celem akcji antytytoniowej jest zwrócenie uwagi obywateli co można zrobić aby zmniejszyć ryzyko chorób spowodowanych paleniem tytoniu. Światowa Organizacja Zdrowia podkreśla, jak wiele można zyskać natychmiast po zaprzestaniu palenia. Zadanie zrealizowano w 2 szkołach ponadpodstawowych zasięg 195 osób.

7. Światowy Dzień AIDS

Celem akcji było promowanie bezpłatnego anonimowego testowania oraz edukacja dotycząca bezpiecznych zachowań pozwalających uniknąć zakażenia, promowanie testowania wśród kobiet w ciąży. Udział w realizacji zadania Punktu Konsultacyjno Diagnostycznego w Jeleniej Górze zasięg 60 osób.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego za 2020 rok

8. Promocja Szczepień Ochronnych

W ramach interwencji do 71 szkół i przedszkoli przesłano list intencyjny związany z promocją szczepień ochronnych. Zasięg 500 osób

9. Profilaktyka wszawicy

Celem jest edukacja w zakresie zapobiegania występowania wszawicy. Do placówek przekazano list intencyjny oraz materiały edukacyjne takie jak wytyczne departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwa Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci oraz kierunki działań w praktyce jakie powinny być podejmowane przez szkołę.

10. Światowy Dzień Zdrowia

Celem obchodów Światowego Dnia Zdrowia było docenienie pracy pielęgniarek, podkreślenie ich roli w aspekcie aktualnej epidemii koronawirusa.

11. Dodatkowe działania:

We współpracy z dolnośląskim kuratorium , dyrektorami placówek oświatowych , działem Epidemiologii PSSE w Jeleniej Górze zorganizowano szkolenie dla dyrektorów placówek oświatowych z zakresu „Zakażeń koronawirusem”, w spotkaniu wzięło udział ok 100 osób.

W czasie ogłoszonego stanu epidemii zakażeń koronawirusem do wszystkich placówek oświatowych nadzorowanych przez PSSE na bieżąco przesyłano pocztą elektroniczną wszystkie wytyczne oraz materiały edukacyjne wydawane przez GIS,MZ, MEN. Udzielano konsultacji telefonicznych. Pracownicy sekcji brali czynny udział w działaniach przeciw epidemicznym.

Ponadto;

Zwiększenie edukacji zdrowotnej społeczeństwa oraz działań promocji zdrowia.

W celu podniesienia atrakcyjności działań i poszerzenia liczby odbiorców nawiązujemy współpracę z partnerami realizującymi zdania promocji zdrowia, między innymi

Urząd Miasta Jelenia Góra, Starostwo Powiatu Karkonoskiego, Straż Miejska Jelenia Góra, Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze, Kuratorium Dolnośląskie w zakresie wspólnych działania adresowane do lokalnej społeczności.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

VIII. Nadzór nad obiektami higieny radiacyjnej

Zgodnie z art. 12 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 195) nadzór nad obiektami higieny radiacyjnej zlokalizowanymi na terenie Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego, jako organ I instancji, sprawuje Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu.

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego
za 2020 rok**

IX. POODSUMOWANIE

1. Dynamika zachorowań na Sars-CoV-2 wymagała zaangażowania całego personelu Powiatowej Stacji w Jeleniej Górze w działalność przeciwepidemiczną. Skuteczny nadzór nad pacjentami zakażonymi i osobami z kontaktu zabezpieczył mieszkańców przed niekontrolowanym rozprzestrzenianiem się zakażeń.
2. Sytuację epidemiologiczną pozostałych chorób zakaźnych na terenie miasta Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego należy uznać za stabilną.
3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia w wodociągach sieciowych miasta i powiatu była zgodna z obowiązującymi przepisami.
4. Obiekty użyteczności publicznej w większej części spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne.
5. Stan sanitarno-techniczny placówek nauczania i wychowania ulega ciągłej poprawie.
6. Stan techniczny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku w wyniku ich modernizacji również ulega ciągłej poprawie.
7. Wdrażanie i stosowanie zasad GHP/GMP oraz HACCP zapewnia właściwy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.
8. Konsumentom zapewniona została rzetelna informacja o środkach spożywczych, dzięki sprawowaniu wzmożonego nadzoru nad ich znakowaniem.
9. Stan sanitarno-techniczny i sanitarno-higieniczny placówek lecznictwa otwartego nie budzi zastrzeżeń.
10. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia utrzymuje się na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, podobnie jak liczba stwierdzonych chorób zawodowych.
11. Podejmowane działania oświatowo-zdrowotne przyczyniają się do wzrostu zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia.

